

aan: de leden van AB Ekenstein

van: kopgroep gaswinning

datum: 4-7-2016

betreft: Quick scan ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Groningenveld d.d. 1 juli 2016

De minister van Economische Zaken heeft op 1 juli 2016 een ontwerp-instemmingsbesluit genomen op het Winningsplan Groningenveld 2016 van NAM. Hiervoor heeft hij advies ingewonnen bij Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), de Mijnraad, de Technische commissie bodembeweging(Tcbb), Veiligheidsregio Groningen en decentrale overheden. Tevens heeft hij Gasunie Transport Services (GTS) gevraagd om een actualisatie van de benodigde hoeveelheid Groningengas voor de leveringszekerheid.

De minister heeft aangegeven voornemens te zijn het volgende te besluiten:

- in te stemmen met het Winningsplan onder voorwaarden;
- het productieniveau vast te stellen op 24 bcm met ruimte voor 6 bcm additioneel in een koud jaar en met ruimte voor 1,5 bcm indien technische problemen zich voordoen; de productiebeperking wordt verdeeld over de clusters Zuid, West en Oost. De clusters Loppersum en Eemskanaal produceren al op laag niveau (wordt gehandhaafd);
- de termijn vast te stellen op vijf jaar, met een ijkmoment na twee jaar;
- NAM dient over vier jaar, uiterlijk 30 september 2020, een nieuw winningsplan in;
- dit besluit in werking te laten treden op 1 oktober 2016.

De volgende voorwaarden zijn aan de instemming verbonden:

1. de productie dient gelijkmatig verdeeld te worden en fluctuaties dienen zoveel mogelijk te worden vermeden; Indien noodzakelijk dienen fluctuaties zo geleidelijk mogelijk doorgevoerd te worden;
2. NAM dient uiterlijk op 1 november 2017 een nieuw meet- en regelprotocol in ten genoegen van de Inspecteur Generaal der Mijnen;
3. totdat er een nieuw meet- en regelprotocol is, dient NAM ieder half jaar een rapport te leveren met analyses van de seismiciteit en van de voorgestelde beheersmaatregelen;
4. NAM dient een rapport in met beheersmaatregelen indien de aardbevingsdichtheid van 0,25/km²/jr en/of de pga van 0,05g wordt overschreden;
5. uiterlijk op 1 november 2016 dient NAM een rapport in met de opgetreden bodemdaling, een voorspelling van de toekomstige bodemdaling en een bepaling van de onzekerheid hierin;
6. uiterlijk op 1 februari 2017 dient NAM een rapport in met een methodiek voor het berekenen van schade; uiterlijk op 1 november 2017 een rapport waarin deze methodiek is uitgewerkt voor het huidige productieniveau;
7. uiterlijk op 1 november 2017 dient NAM een rapport in met een overzicht van de voornaamste risico's gerelateerd aan gebouwen, industriële installaties, infrastructuur en waterkeringen. Tevens dient dit rapport een berekening van het Maatschappelijk Risico over het gehele veld te bevatten.

Reactie op het besluit:

Quick scan instemmingsbesluit 4-7-2016

In zijn ontwerp-instemmingsbesluit geeft de minister aan de verschillende adviezen zoveel mogelijk te hebben meegenomen. De minister baseert zich echter voornamelijk op het advies van SodM. Het advies van SodM is in tegenstelling tot voorgaande adviezen vooral statistisch onderbouwd. Onze adviezen, die van de Veiligheidsregio Groningen en de decentrale overheden, zijn onvoldoende meegenomen in dit ontwerp-instemmingsbesluit.

Een lager plafond is een goede stap, maar het wordt vastgesteld voor een termijn van vijf jaar. De minister komt zijn toezegging niet na dat een doorgaande dalende lijn in de productie gevolgd zal worden.

Nog steeds ontbreekt een consistent en integraal risicobeleid. Er zijn nog geen normen en methodieken voor de diverse risicobeoordelingen. De risicoberekeningen van NAM moeten gerelativeerd worden. Er zijn nog zeer veel onzekerheden en omissies. Er is ook geen risicoberekening waarin de keteneffecten zijn meegenomen. Gebouwen versterken is één, maar wat als er wel een overstroming dreigt omdat de infrastructuur onvoldoende bestand is. Het is dus nog niet duidelijk of de veiligheid gegarandeerd kan worden. Ook is niet duidelijk of dit gaswinningsniveau verantwoord is. NAM heeft namelijk te weinig aandacht aan het ontstaan van schade besteed. Daarnaast verloopt de schadeafhandeling verre van soepel.

Over de stelling dat door de gedane ingrepen het hele Groningenveld rustig is en blijft wordt door de verschillende experts verschillend geoordeeld.

De Raad van State heeft in de uitspraak van november 2015 aangegeven dat als er geen risicobeleid is, er op "goede gronden" moet worden beslist. Aan dit ontwerp-instemmingsbesluit liggen tegenstrijdige adviezen en uitgangspunten (SodM en Mijnraad) en zeer grote onzekerheden ten grondslag. De minister besluit dus niet op "goede gronden" .

Voorstel indienen zienswijze:

Bovenstaande geeft aanleiding voor het indienen van een zienswijze. Dit is temeer verstandig want mocht in het najaar blijken dat het Groningenveld minder tot rust is gekomen dan nu door minister wordt aangenomen, dan staat ons nog altijd de mogelijkheid van beroep open. Indien Provinciale Staten besluiten het College van Gedeputeerde Staten op te dragen ook namens Provinciale Staten een zienswijze in te dienen, kunnen Provinciale Staten bij een eventueel beroep in het najaar weer besluiten om dit samen met het College te doen of zelfstandig.

In de op te stellen zienswijze zullen in ieder geval de volgende punten naar voren worden gebracht:

1. De maatschappelijke impact van de gaswinning blijft, ook bij dit niveau, naar verwachting zeer groot; aspecten als schadeafhandeling zijn in de overwegingen niet onderbouwd meegenomen;
2. Door de winning voor vijf jaar vast te zetten zien wij niet de toegezegde lijn van het dalend perspectief;
3. Voor het ijkmoment na twee jaar zijn geen inhoudelijke criteria vastgesteld;
4. Er zijn nog zeer veel onzekerheden over de veiligheid. De risico's voor het scenario van 24 bcm, met de mogelijkheid tot verhoging in koude winters naar 30 bcm, moeten nog worden berekend, effecten op langere termijn zijn onbekend. De duur van de instemming is gegeven die onzekerheden niet goed onderbouwd. De verschillende adviseurs (SodM en Mijnraad) spreken elkaar tegen met betrekking tot de verwachte aardbevingsdreiging en de risico's;
5. De huidige berekeningen kennen nog zeer veel onzekerheden;

Quick scan instemmingsbesluit 4-7-2016

6. Een integraal risicobeleid met normen en methodieken voor verschillende sectoren, zoals industrie en infrastructuur, ontbreken nog;
7. Lokale effecten zijn onbekend. Het lijkt dat in het centrumgebied de aardbevingsdreiging is verminderd, maar aan de randen kan deze conclusie nog niet worden getrokken;
8. Het optreden van schade wordt onvoldoende voorkomen. Ook dit verlaagde niveau zal veel schade tot gevolg hebben;
9. De versterkingsopgave komt langzaam van de grond, terwijl binnen een termijn van vijf jaar alle gebouwen aan de norm moeten voldoen; In het ontwerp-instemmingsbesluit lijkt de minister de termijn van vijf jaar los te laten; het inspectie- en versterkingsprogramma wordt onverkort voortgezet, maar er is geen duidelijke afbakening in aantallen en planning;
10. Aspecten als cultureel erfgoed, ruimtelijke ontwikkeling, economie en natuur en landschap worden niet genoemd in de overwegingen;
11. Een prioritering in de uit te voeren onderzoeken ontbreekt;
12. Onderdelen van ons advies die niet of onvoldoende meegenomen zijn, zullen wij opnieuw (onderbouwd) naar voren brengen.